

SUPPLEMENT

TO

The Ceylon Government Gazette,

PART II.

FRIDAY, JULY 18, 1902.

DRAFT ORDINANCE.

MINUTE.

The following Draft of a proposed Ordinance is published for general information :—

An Ordinance consolidating the Law relating to Buddhist Temporalities in this Island.

Preamble.

WHEREAS it is expedient to amend and consolidate the law relating to the regulation and management of the Buddhist Temporalities in this island : Be it therefore enacted by the Governor of Ceylon, by and with the advice and consent of the Legislative Council thereof, as follows :

CHAPTER I.

Preliminary.

Short title.
Commencement.

1 This Ordinance may be cited for all purposes as "The Buddhist Temporalities Ordinance, 1902," and it shall come into operation at such time as the Governor shall appoint, by Proclamation to be published in the *Government Gazette*, and only in such provinces, districts, and sub-districts as hereinafter provided.

Interpretation clause.

2 In this Ordinance, unless the context otherwise requires—

Temple.

"Temple" shall mean vihare and dewale, and shall include the Dalada Maligawa.

Incumbent.

"Incumbent" shall mean the chief resident priest of a vihare.

Paraveni panguwa.

"Paraveni panguwa" shall mean an allotment of land held by one or more hereditary tenants subject to the performance of service or rendering of dues to a temple.

Maruveni panguwa.

"Maruveni panguwa" shall mean an allotment of land held by one or more tenants-at-will under a temple, and subject to the performance of service or rendering of dues to a temple.

Trustee.

"Trustee" shall include the trustees, or a majority of trustees, elected in terms of section 17, and when more than one trustee is elected under that section, the majority of trustees so elected may have and exercise all or any of the powers, and may perform all or any of the duties, vested in a trustee under this Ordinance.

Governor in Executive Council may exempt any temple from the operation of certain sections of the Ordinance.

3 The Governor may, with the advice of the Executive Council, upon the application of the district committees of the province in which such temple is situate, exempt such temple from the operation of chapter III., sections 17 to 30, of this Ordinance, and with the like advice any such Proclamation revoke.

Division of the island into provinces, districts, and sub-districts.

4 For the purposes of this Ordinance, it shall be lawful for the Governor, with the advice of the Executive Council, by Proclamation to be by him issued and published in the *Government Gazette*, to establish so many provinces as to him may appear expedient, and to divide such provinces into districts and sub-districts, and to declare which of such districts shall be deemed to be the principal district, and with the like advice and in like manner to alter and vary the number and limits of any such provinces, districts, or sub-districts.

CHAPTER II.

District Committees.

District committees.

5 There shall be in each such district a committee to be called "the district committee," to which each of the sub-districts comprised within such district shall return one member, who shall be elected in manner hereinafter provided, and shall hold office for a period of five years and shall be eligible for re-election.

Mode of summoning public meeting for election of district committees.

6 The chief headman of the sub-district, if he is a Buddhist, and, if he is not, then the chief headman of the nearest sub-district who is a Buddhist, shall, as soon as convenient after the coming into operation of this Ordinance, summon a public meeting to be held at a time and place to be determined by him. He shall also, thirty days at least before the time so determined, cause a written notice of such meeting in the Sinhalese language to be affixed to some conspicuous part of each temple within the sub-district, and shall also give due publicity to such notice, by beat of tom-tom or otherwise, on three consecutive days before the day fixed for the meeting.

Qualifications of voters.

7 Every Buddhist priest who shall have been resident within such sub-district for a period of six months or upwards, and every male householder above the age of twenty-one years, and professing the Buddhist religion, within such sub-district, shall be entitled to vote.

Qualifications of candidates for election

8 In order to be qualified to be elected to serve as a member of the district committee, a person must—

- (a) Be a Buddhist layman ;
- (b) Have been the occupier of a house within the district either as owner or tenant for one year previously to the date of his election ;
- (c) Have completed his twenty-fifth year ;
- (d) Not have been convicted of any infamous crime ;
- (e) Not be a paraveni or maruveni tenant of a temple.

Procedure at election meeting.

9 The headman who shall have summoned the meeting shall either himself preside thereat or appoint by writing under his hand some fit and proper person so to preside. Every person entitled to vote shall personally attend at the time and place appointed, and declare to the president the name of the candidate for whom he votes. The president shall enter the names of the voters for the several candidates in lists to be by him kept for that purpose, and shall at the close of the election publicly declare the name of the candidate for whom the greatest number of votes shall have been recorded, who shall thereupon be deemed to be duly elected, and shall grant to such candidate a certificate under his hand of such his election.

Mode of filling up vacancies.

10 Vacancies in the number of members of district committees shall be filled by election according to the procedure laid down in section 9 for the election of original members. Such election shall be held within three months of the occurrence of the vacancy.

Questions as to right of voters and candidates to be decided by president.

11 If at any election meeting any question shall arise as to the right of any person to offer himself as a candidate, or as to the right of any person to vote for any candidate, the president shall then and there make such inquiry as he may deem requisite, and decide the question himself, and his decision shall be final and conclusive.

District committees to select their own president and to make rules.

12 The district committee elected in manner aforesaid shall select one of their number to be president of such committee, and shall make rules for the following purposes :

Purposes for which rules may be made defined.

- (a) For determining the quorum necessary for the transaction of business ;
- (b) For regulating the time and place of their meetings and the conduct and record of their proceedings ;
- (c) For prescribing the form in which all accounts, statements, and returns incidental to their business and that of the trustees shall be kept : Provided that if any district court shall, under section 25, prescribe the form in which the accounts of the trustees shall be kept, such form and no other shall be adopted ;
- (d) For regulating the management of temple schools ;
- (e) For assessing the proportion in which each temple within the district shall contribute a share of the expenses incurred in carrying out the provisions of this Ordinance ;
- (f) For every purpose necessary to the due exercise of their powers and the performance of their duties under this Ordinance.

Rules to be published in the Government Gazette.

13 Such rules shall be published in the *Government Gazette*, and shall thereupon become as legal, valid, and effectual as if the same had been inserted herein, and shall be binding upon and be observed by all parties subject to their operation, all courts, judges, and magistrates shall take judicial notice thereof.

District committee to prepare a register containing certain specified particulars.

14 It shall be the duty of the district committee to ascertain and record in a book to be by them kept for that purpose—

- (a) The name and situation of each temple within the district ;
- (b) The name of the trustee of such temple under this Ordinance ;
- (c) The average annual income for the preceding three years of the offerings made to such temple ;
- (d) The nature, extent, and value of the paraveni and maruveni pangus belonging to such temple ;
- (e) The nature, extent, and value of other lands belonging to such temple, whether held under lease or otherwise ;
- (f) The average annual value at the time of the inquiry of the rents, issues, and profits, other than services actually received by such temple from its lands ; and also the average annual income which the temple would receive from the lands subject to the performance of services to such temple, if such services were commuted ;
- (g) The extent and boundaries of the land required to be reserved for the precincts of each temple, having regard to the convenience of the priesthood and the due performance of religious ceremonies.

Appointment of a commissioner.

15 It shall be lawful for the Governor to appoint as commissioner any competent person to aid the committees in discharging the duties imposed upon them by this Ordinance, and to vest such commissioner with all or any of the powers defined in Ordinance No. 9 of 1872.

District committee may suspend trustee guilty of negligence or misconduct.

Commissioner may dismiss trustee.

Proviso.

16 The district committee shall, whenever it shall be made apparent to them by evidence, which they shall duly record, that any trustee has been guilty of gross negligence or misconduct, suspend such trustee, and forthwith report such suspension, and transmit such evidence to the commissioner, who shall have power to dismiss such trustee and cause another to be elected in his stead in manner provided in section 17; and the decision of the commissioner in regard to such dismissal shall be final and conclusive. Provided always that before such suspension or dismissal the trustee who shall be suspended or dismissed shall be called upon to answer specific charges, which shall be formulated against him, and be allowed an opportunity of defending himself.

CHAPTER III.

Trustees.

Trustees for temples to be elected.

17 When a temple has not been exempted from the operation of this section, there shall be for every such temple not less than one nor more than three trustees, who shall be elected for a term of three years by a majority of the voters resident in the sub-district in which the temple is situated, at a meeting held by the district committee specially for that purpose, and shall be eligible for re-election.

Every such trustee shall give such security and shall receive such remuneration as may be determined by the district committee.

No person, however, who does not possess the qualifications described in section 8 shall be competent either to be elected or to serve as a trustee.

Proviso.

Provided that the principal lay officer of a dewale who has hitherto been styled or called by the title of basnayaka nilame shall continue to hold that title; and the basnayaka nilame now holding office shall be entitled to act as trustee of such dewale for the purposes of this Ordinance, and shall continue to act as such until and unless he retires, or is suspended or dismissed under section 16. In the event of the death, dismissal, retirement, or suspension of a basnayaka nilame of a dewale, a basnayaka nilame shall be elected to such dewale by a majority of the members of the district committee of the district within which such dewale is situate, the ratemahatmayas and korals, being Buddhists, holding office within the revenue districts in which such dewale is situate, and the basnayaka nilames of dewales situate within such revenue district, at a meeting to be held specially for that purpose. Should such dewale be situate within the revenue district of Kandy, the diyawadana nilame shall also be entitled to vote at such meeting.

Proviso.

Provided further that for the purposes of this Ordinance the trustee of the Dalada Maligawa shall continue to be styled and called by the title of diyawadana nilame, and the person now holding that office and title shall continue to act as trustee of the Dalada Maligawa for the purposes of this Ordinance, or until and unless suspended or dismissed under section 16. On the office of diyawadana nilame becoming vacant by death, suspension, or dismissal, a successor shall be elected by a majority of the members of the district committees of the province and district of Kandy, the ratemahatmayas being Buddhists, holding office within the revenue district of Kandy, and the basanayaka nilames of dewales situate within such revenue district, at a meeting to be held specially for that purpose.

Commutation under Service Tenures Ordinance, 1870, to be paid to trustees. The Dalada Maligawa to be a temple under that Ordinance.

18 Any commutation of the services due by any temple tenants which has been or may hereafter be made under the provisions of "The Service Tenures Ordinance, 1870," shall from the time of this Ordinance coming into operation become due and payable to the trustee of such temple. The Dalada Maligawa shall, for the purposes of "The Service Tenures Ordinance, 1870," be deemed to be a temple, anything in the said Ordinance to the contrary notwithstanding.

Trustee to enforce contracts in favour of, and to recover moneys payable to, temple.

19 All contracts made before the date of the coming into operation of this Ordinance in favour of any temple or of any person on its behalf, and all rights of action arising out of such contracts, may be enforced by the trustee or trustees under this Ordinance as far as circumstances will admit, as though such contract had been entered into with him; and all persons who at the said date owe any money to any temple or to any person on its behalf shall pay the same to such trustee or trustees, who are hereby empowered to recover the same by action if necessary. All moneys received or recovered by any trustees under this Ordinance shall be held and appropriated by such trustees in manner and for the purposes provided in section 20.

All movable and immovable property and all offerings to vest in trustee.

20 All property, movable and immovable, belonging or in anywise appertaining to or appropriated to the use of any temple, together with all the issues, rents, and profits of the same, and all offerings made for the use of such temple other than the pudgalika offerings which are offered for the exclusive personal use of any individual priest, shall vest in the trustees of such temple, subject, however, to any leases and other tenancies, charges, and incumbrances affecting any such immovable property; and such issues, rents, profits, and offerings shall be appropriated by such trustees for the following purposes and no other:

Purposes for which trust fund shall be appropriated.

Repair and furnishing of temple and upkeep of temple roads and buildings.

Maintenance of priests and ministerial officers.

Performance of religious services and ceremonies.

Promotion of education.

Relief of the poor and hospitality to priests.

Compensation. Payment of the expenses of working this Ordinance.

- (a) The proper repair and furnishing of such temple and the upkeep of the roads and buildings belonging thereto;
- (b) The maintenance of the priesthood and ministerial officers attached to such temple;
- (c) The due performance of religious services and ceremonies as heretofore carried on, in, or by, or in connection with, such temple;
- (d) The promotion of education;
- (e) The relief of the poor in the case of a dewale, and the customary hospitality to priests and others in the case of a vihare;
- (f) The payment of compensation under sections 36 or 37;
- (g) The payment of such share of the expenses incurred in carrying out the provisions of this Ordinance as shall be determined by the district committee;

Trustee to keep complete and detailed accounts of income and disbursements.

21 It shall be the duty of the trustees to keep complete and detailed accounts—

- (a) Of the offerings made to the temple and of the rents, issues, and profits received by them from the movable and immovable property belonging thereto;
- (b) Of the disbursements made by them for the purposes defined in section 20.

Accounts to be made up half-yearly and transmitted to district court to examine and, if need be, call upon trustees to verify accounts.

22 Such accounts shall be made up once every half-year, and, with a declaration endorsed at the foot thereof as "true and correct," and signed by the trustees, shall be transmitted by them within thirty days from the end of each half-year to the nearest district court, who shall commission such person as it thinks fit to examine and audit such accounts, and such auditor shall be entitled to such remuneration as the court shall determine.

Auditor may call for vouchers and other documents and require declarations to be made.

23 The auditor so commissioned as aforesaid may by notice in writing require the production before him of all books, deeds, contracts, accounts, vouchers, and other documents which he may deem necessary, and may require any person holding or accountable for the same to appear before him at any such audit and examination or adjournment thereof, and to make and sign a declaration with respect to the same.

Penalty for refusing to produce documents, or making false declaration.

24 If any such person neglect or refuse to produce any such books, deeds, contracts, accounts, vouchers, documents, or papers, or to make or sign such declaration, he shall be guilty of an offence and liable for every such neglect or refusal to a fine not exceeding fifty rupees, and to a further fine not exceeding ten rupees for each day during which the offence is continued after he has once been convicted; and if any

(6)

Koskanuwehenyaya

DAMPARALA VILLAGE

Scale of 8 Chains to an Inch.

Situation : Urubokka village in Udugaha pattu of Morawak korale.

Preliminary plan 23.

Lot.	Name of Land.	Extent.
		A. R. P.
109	Halpandeniya	0 1 36
	Sheet O ₆ ¹⁵ -14	

Surveyor-General's Office.
Colombo, March 19, 1902.

J. L. HAMPTON,
for Acting Surveyor-General.

committee members shall have power to act.

committee established under this Ordinance, and until the appointment of his successor, the remaining members or member of any such committee shall continue to do all and every the acts, matters, and things necessary for carrying into effect the purposes of this Ordinance, anything which may be prescribed in any rules made under this Ordinance relative to the number of members required to form a quorum at any meeting of such committee to the contrary notwithstanding.

Recovery of property improperly alienated.

37 Whenever the district committee are satisfied that any property belonging to any temple has been heretofore sold, mortgaged, or otherwise alienated to the detriment of such temples, it shall be the duty of the said committee to cause the trustees to institute legal proceedings to set aside such sale, mortgage, or alienation, and to recover possession of such property. Provided that in the absence of collusion between the parties the court in setting aside any sale, mortgage, or alienation shall award to the vendee, mortgagee, or alienee the value of any permanent improvements made by him to or upon such property.

Court may set aside leases.

38 Whenever it is proved to the satisfaction of a competent court that any property of any temple has heretofore been leased—

- (a) For a longer term of years than is consistent with the interests of such temple ; or
- (b) On terms showing an improvident alienation : or
- (c) For clearly inadequate consideration ; or
- (d) For the private benefit of the lessor or any of his relatives or servants : or
- (e) With a fraudulent intent

such court shall set aside such lease and restore possession of the property to the trustees entitled to hold the same under this Ordinance.

Provi-o.

Provided that when there has been no collusion between the lessor and the lessee in respect of the lease so set aside, the court shall award to the lessee reasonable compensation for permanent improvements to the property effected by him during his tenure of the lease.

Trustee or committee member may be sued in district court for any misfeasance, breach of trust, or neglect of duty by any person interested in a temple.

39 Any person or persons interested in any temple, or in the performance of the worship or of the service thereof or the trusts relating thereto, may, without joining as plaintiff any of the other persons interested therein, sue before the district court having jurisdiction in the district within which such temple may be situated, any trustee or member of any committee appointed under this Ordinance for any misfeasance, breach of trust, or neglect of duty committed by such trustee or member in respect of the trusts vested in or confided to him respectively : and such court may direct the specific performance of any act by such trustee or member, and may decree damages and costs against such trustee or member, and may also direct the removal of such trustee or member.

"Interest" required to enable a person to sue, defined.

40 The interest required in order to entitle a person to sue under the last preceding section need not be a pecuniary or a direct or immediate interest, or such an interest as would entitle the person to take any part in the management or superintendence of the trusts. Any person having a right of attendance, or having been in the habit of attending at the performance of the worship or service of any temple, or of partaking in the benefit of any distribution of alms, shall be deemed to be a person interested within the meaning of the last preceding section.

No future acquisitions of land to be made by temples without the Governor's license.

41 From and after the time when this Ordinance shall come into operation, it shall not be lawful for any temple, or for any person in trust for, or on behalf, or for the benefit of any temple, to acquire any land or immovable property, or any interest in any land or immovable property of the value of fifty rupees or upwards, unless the license of the Governor under the public seal of the island be obtained.

And if any person shall by device, grant, or conveyance, or otherwise purport or attempt to vest in any such temple or in any person or persons in trust, for or for the benefit or on behalf of any such temple any land or immovable property, or any interest therein, of the value aforesaid, and such license as aforesaid is not obtained, such land or property or interest shall devolve on, and become vested in, the lawful heir or heirs of such person notwithstanding such device, grant, or conveyance to the contrary.

Alienation of temple property between the passing of this Ordinance and the appointment of trustees to be null and void.

Repeal.

42 No alienation of movable or immovable property belonging to any temple by sale, mortgage, gift, or otherwise between the date of the passing of this Ordinance and the appointment of trustees to such temple in manner herein provided, shall be of any force or avail in law, but the same shall be absolutely null and void.

43 The Ordinances Nos. 3 of 1889, 17 of 1895, and 3 of 1901 are hereby repealed.

By His Excellency's command,

R. W. IEVERS,
Acting Colonial Secretary.

Colonial Secretary's Office,
Colombo, May 29, 1902.

ලබ්‍යාච්චයේ බුඩාගමේ විහාර දේවාලවලට අයිති ගම් බිම්
ආදියෙන් ලැබෙන ආදායම පිළිබඳ නීතිය
ඒකාබලකරණ ආඥාපණ්‍යයි.

ප්‍රාරම්භය.

මේ විෂයේ බුඩාගමේ විහාරදේවාල වලට අයිති ගම් බිම් ආදියෙන් ලැබෙන ආදායම ගැණ විධිවිධාන කරණ පිණිසද ඒවා පාලනය කර ගැනීම පිණිසද පණවා තිබෙන නීතිය අලුත්කොට ඒකාබලකරීම යෝග්‍යව තිබෙන බැවින් ලබ්‍යාච්චයේ ගරුතර ආණ්ඩුකාර උතුමානන්වගන්සේ විසින් එහි නීතිදායක මනුෂ්‍යභාව මනුෂ්‍යභාව සාමාන්‍යය ඇතුළු මෙහි පවති දක්වන නියෝග පණවනට යෙදුණා ඇත.

1 වෙනි පරිච්ඡේදය.

පළමුකොට සැලකියයුතු කාරණා.

ලුහුඬු කාමය.
පටකගැන්ම.

1. මේ ආඥාපණ්‍ය "බුඩාගමේ විහාර දේවාල සම්බන්ධවූ වර්ෂ 190—ආඥාපණ්‍ය" යන නමින් සෑම කරුණුවලදීම ගෙණහැර දැක්වනට පුළුවන. තවද එය ආණ්ඩුකාර උතුමානන්වගන්සේ විසින් ආණ්ඩුවේ ගැසට්පත්‍රයේ ප්‍රසිද්ධකළ යුතුවූ ප්‍රකාශපත්‍රයක නියමකරණ කාලයකදී මිත්මකු දක්වන දිසාවලද, පලාත්වලද, අතුරු පලාත්වලද පමණක් වලංගුවීමට පැමිණෙන්නේය.

මාකසාපී
විසතරය.

2. මේ ආඥාපණ්‍යේ පදසම්බන්ධයේ අනුසාරයෙන් වෙන අන්දමකට තේරුම්ගනට ඕනෑකරනොත් මිස නැත්නම්,

"විහාරදේවාල."

"විහාර දේවාල" යන්නෙන් විහාර හා දේවාල හැඟේ. තවද ඊටම දළදා මාලිගාවත් ඇතුළත්ය.

"අධිකාරිතැන."

"අධිකාරිතැන" යන්නෙන් විහාරයක වසන ප්‍රධාන මහ ඥාණන්තාන්සේ හැඟේ.

"ප්‍රවේණි
පංගුව."

"ප්‍රවේණි පංගුව" යන්නෙන් විහාරදේවාලයකට වැඩ කිරීමට නොහොත් නිස්සක් දීමට යටත්ව ප්‍රවේණි පංගුකාර යන් එක්කෙණේකු හෝ ඊට වැඩිදෙනෙකු විසින් ගුණනිවිදින බිම්කොටසක් හැඟේ.

"මාරුවෙන
පංගුව."

"මාරුවෙන පංගුව" යන්නෙන් විහාර දේවාලයකට වැඩ කිරීමට හෝ නිස්සක් දීමට යටත්ව විහාරයක් හෝ දේවාලයක් පිළිබඳව නිලකාරයන් එක්කෙණේකු හෝ ඊට වැඩි දෙනෙකු විසින් ගුණනිවිදින බිම්කොටසක් හැඟේ.

“ භාරකාරයා ”

“ භාරකාරයා ” යන වචනයට 17 වෙනි වගන්තියේ කියා තිබෙන හැටියට තෝරාගත් භාරකාරයෝ නොහොත් ඉන් වැඩිදෙනා ඇතුළත්ය. ඒ වගන්තිය යටතේ එක භාරකාරයෙකුට වඩා තෝරා ගත් තොත් එසේ තෝරාගත් භාරකාරයන් වැඩිදෙනාට මේ ආඥපණත යටතේ භාරකාරයෙකුට ලැබී තිබෙන සියලුම බලපූර්වත්කම් එක්කෝ ඉන් යම් කිසි බලපූර්වත්කමක් තිබෙන්නට පුළුවන්වාත් ඇර ඒ පුළුවන්කම් පවත්වන්නටත් බලය තිබේ. තවද ඒ යටතේ පවත්වන බලය සියලුම රජකාරී නොහොත් ඉන් යම්කිසි රජකාරියක් කරන්නට පුළුවන.

කාරක මනුෂි පහාමේ මනුෂ්‍යයන් ඇතුළු උතුමානන් වගන්තියට යම් ඒකාරයක් හෝ දේවාලයක් ගඤ්ජනෙන් එක්තර වගන්ති වලට යටත් කොට තිබෙන ස්වභාවයට පුළුවන්බව.

3. යම් විහාරයක් හෝ දේවාලයක් පිහිටා තිබෙන දිසාවේ දිසාපතිවරයාගේ ඉල්ලීමට කාරක මනුෂ්‍යයන් මනුෂ්‍යයන් ඇතුළු උතුමානන්වගන්තියට එකී විහාරය හෝ දේවාලය මේ ආඥපණතේ 3 වෙනි පරිච්ඡේදයේ 17 හෝ 18 දක්වා වගන්තිවලට යටත් නැතිව තිබුණහොත් ඒ ආඥපණතේ මානිසික ප්‍රකාශකරන්නටත් එම පහාමේ මනුෂ්‍යයන් ඇතුළු එබඳු දැන්වීමක් අවලංගු කරන්නටත් පුළුවන.

මේ විටත් දිසාවලටද පලාත්වලටද අතුරු පලාත් වලටද බෙදීම.

4. මේ ආඥපණතේ අභිප්‍රාය ඉහළින්ම සඳහා ගැරුණු ආණ්ඩුකාර උතුමානන්වගන්තියට කාරක මනුෂ්‍යයන් මනුෂ්‍යයන් ඇතුළු සෑහෙන කිසි වැටහෙන දිසාවලට ගණනක් තිබෙනකරන්නටත් එක් දිසාවලට පලාත්වලට හා අතුරු පලාත්වලට බෙදන්නටත් එකී පලාත් අතුරෙන් කොසි පලාත ප්‍රධාන පලාතද කිසි දත්වන්ටත් එම මනුෂ්‍යයන් ඇතුළු එම ආකාරයෙන්ම එකී දිසාවලට සහ පලාත්වලට අතුරු පලාත්වලට ගණන හා මායිම් වෙනස්කොට අත්හැරියක් කරන්නටත් බලය තිබේ. ඒ වග උතුමානන්වගන්තියේ විසින් දැනුම්දී ආණ්ඩුවේ හැසිරීමට ප්‍රසිද්ධකරන්නට මිනිසුන්.

2 වෙනි පරිච්ඡේදය.

දිස්ත්‍රික් කොමිෂි.

දිස්ත්‍රික් කොමිෂි.

5. එබඳු එක එක පලාතේ කොමිෂියන් පවත්වනු ලැබේ. ඊට දිස්ත්‍රික් කොමිෂියන් කියනුයුතුය. ඒ පලාත ඇතුළත තිබෙන එක එක අතුරු පලාතෙන් එක එක මැමිබර් කොමිෂියන් ඇරිය යුතුය. එකී මැමිබර් තැන මිනිස්වරුන් නිකුත් කර තිබෙන හැටියට තෝරා ගත යුතුය. තවද එකී මැමිබර් තැන පස් වැඩුරුද්දක් නිලධාරීන්ට මිනිස්වරු ඇර නැවතත් තෝරාගැනීමට යෝග්‍ය කෙරෙන්නය.

දිස්ත්‍රික් කොමිෂි තෝරාගැනීම සඳහා ප්‍රසිද්ධ පහාමක් රජකරණ හැටි.

6. අතුරු පලාතේ ප්‍රධාන මුලාදානියා බුඩාගම්කාරයෙක් නම් ඔහු විසින්, නැත්නම් ඒ ලතම අතුරු පලාතේ බුඩාගම් කාරයෙක්වූ ප්‍රධාන මුලාදානියා විසින් මේ ආඥපණතේ පලංග විටට පැමිණි පසු අලංකාර ලැබුණ කඩිනමින් ප්‍රසිද්ධ සභාවක් රැස්කළ යුතුය. ඒ සභාව ඔහු විසින් තිබෙන මනුෂ්‍යයන් කඳි එසේ නියමකළ කාලයට යටත්පිරිසෙසින් තිස් දවසක් කල් තිබා ඒ සභා රැස්වීම ගැණ සිංහල භාෂාවෙන් ලිඛිත ලද දන් විවෘතයක් අතුරු පලාත ඇතුළත එක එක විහාර දේවාලයේ බලාගැනීමට පහසු නැතික අලවා තැබිය යුතුය. මේ ඇර සභාව රැස්වීමට නියම කළ දිනට පළමුවෙන් පිරිසිටීම තුන් දවසක් අණබෙර ගැසීමෙන් හෝ වෙන අන්දමක් හෝ එකී දන්විම් පහසේ කාරණ නිසි හැටියට එළිදරව් කළ යුතුය.

කලාපයට කිසි පිරිස අතට තිබෙන පුතු යෝග්‍යකම.

7. එකී අතුරු පලාතක සභාවක් හෝ ඊට වැඩිකලක් පදිංචිව සිටියා වූ සෑම මහණන් නානසේලාද අවුරුදු විස්සකට වැඩි වයස් ඇත්නම් එකී අතුරු පලාත ඇතුළත බුඩාගම් පිළි පදින්නා වූ සෑම ගෘහස්ථ පිරිමිද තමන්ගේ කලාපයට කිසි පිරිසට සෑහෙන දෝසය.

පත්වෙන්ට ඉල්ලා සිටින අයගේ යෝග්‍යකම.

8. දිස්ත්‍රික් කොමිෂියන් මැමිබර් කෙරෙහි මෙන් රජකාරිය කිරීමට තෝරාගනු ලැබීමට පිණිස සුදුසුයෙක් විටට :-

- (a) බුඩාගම්කාර ගිනියෙක් විය යුතුය.
- (b) ඔහුගේ තෝරාගැනීමට පලමුවෙන් අවුරුද්දක් ගෙයක අසීතිකාරයෙක්ව නොහොත් බදුකාරයෙක්ව පලාතේ පදිංචිවූ කෙරෙහි තිබිය යුතුය.

- (c) වයසත් පසිපස්වෙනි අවුරුද්ද සම්පූර්ණ වූ කෙනෙක් විශ්‍යය.
- (d) නිකුත් අපරධයක් ගැණ වරදට පත්වූ කෙනෙක් නොය ය යුතුය.
- (e) විහාරයක හෝ දේවාලයක ප්‍රවේණි පංඟු කාරයෙක් නොහොත් නිලකාරයෙක් නොවිය යුතුය.

තෝර ගැණීමට රැස්වෙන සභාවේ සාමාජිකයන්ගේ සංඛ්‍යාව

9. යම් දේවාලයකට විසින් සභාව රැස්කරනු ලැබූ දේද ඒ දේවාලයකට එහි ප්‍රධානතාවයට පැමිණෙන්නට ඕනෑම කෙනෙක් හෝ ඔහු විසින් එහි ප්‍රධානතාවය දැරීමට සැලසුණු කිසියෙක් තමාගේ අත්සන ඇති ලිපිපිටිකින් පත්කළ යුතුය. කැමැත්ත කියා සිටීමට යුතුකම ඇති සෑම දෙනාම නියම තැනට නියම දේවාලයට තමාම ගොස්, තමා යම් දේවාලයකට යාමට කැමතිද ඒ දේවාලයකට තම ප්‍රධානතාවයට කියා දෙන්නට ඕනෑය. එවිට ප්‍රධානතාවය ඒ ඒ දේවාලයකට වෙනුවට කැමැත්ත දෙන අයවලුන්ගේ නාමවල සටහන්කිරීමට පිණිස තමා විසින් තබාගත යුතු ලේඛනවල ඒවා සටහන් කළ යුතුය. තවද තෝර ගැණීමට කැමැත්ත දී හමාරවූ විට, යම් දේවාලයකට යාමට සටහන්කර තිබෙන නාමවල ගණන අතින් ගණන්වලට වැඩිව තිබේද, ඒ දේවාලයකට යාමට ප්‍රසිද්ධියෙන් දන්වනට ඕනෑය. එවිට ඒ දේවාලයකට නියමයෙන් දන්වන තෝර ගත් කෙනෙක් හැරියට කලාපයකට යාමට ලැබේ. තවද ඔහු එසේ තෝර ගත් විට ප්‍රධානතාවය විසින් අත්සන්කර පු සහතිකපත්‍රයක් ඒ දේවාලයකට දිය යුතුය.

පුරප්පාඩු සම්පූර්ණ කර ගැනීම

10. දිස්ත්‍රික් කොමිෂිනර් මැමබර් සභාවක මේ පුරප්පාඩු වලට පලමුවෙන්ම ඔවුන් තෝර ගැණීමට පිණිස 9 වෙනි වගන්තියේ සඳහන්වූ පිළිවෙලට මැමබර්වරුන් තෝර පත් කල යුතුය. පුරප්පාඩුවේ තුන්මාසයක් ඇතුළත එබඳු කෙරීම කල යුතුය.

දේවාලයකට සේවයේ යොමුවීමට කැමැත්ත දෙන අයගේ ලියාපදිංචි ගැණ අවසන්යා ප්‍රශ්න පටිපාටි කැන විසින් විනිශ්චය කළ යුතු වග.

11. යමෙක් තෝර ගැණීමට රැස්වෙන සභාවකදී, යම් කෙනෙක් දේවාලයකට යාමට සූදානම් ගැණ නොහොත් පමණි දේවාලයකට යාමට යම් කෙනෙක් විසින් කැමැත්ත දීමේ සූදානම් ගැණ ප්‍රශ්නයක් හටගත්තේ නම් ප්‍රධාන තැන විසින් එවිට ලේඛන එකතු කිරීමට ඕනෑය කියා කලාපයට විභාගයක් කොට ඒ ප්‍රශ්නය තමා විසින්ම තීරණය කළ යුතුය. ඒ තීරණයෙන් පසු ඒ ප්‍රශ්නය ගැණ ඔහු විභාගයක් නැත. ඒක තීරණයටම කරත්තාවූ විනිශ්චය යත් වේ.

දිස්ත්‍රික් කොමිෂිනර් විසින් තමන්ට ප්‍රධානතාවය දැරීමට කැමැත්ත දෙන අයගේ ලියාපදිංචි ගැණ අවසන්යා ප්‍රශ්න පටිපාටි කැන විසින් විනිශ්චය කළ යුතු වග.

12. ඉහත කී ප්‍රකාරයට තෝර ගත් දිස්ත්‍රික් කොමිෂිනර් විසින් ඒ කොමිෂිනර් ප්‍රධානතාවය දැරීමට කෙනෙක් තමන් අතරින් තෝර ගෙන මෙහි පහත සඳහන්වෙන කාරණා ගැණ ව්‍යවස්ථා පැණවිය යුතුය.

- (a) වැඩකිරීමට සිටිනට ඕනෑ අයවලුන්ගේ ගණන නියම කරන පිණිසය.
- (b) ඔවුන්ගේ සභා රැස්වෙන කාලය සහ ස්ථානයද ඔවුන්ගේ කටයුතු කිරීම සහ ඒවා සටහන් කිරීමද පිළිබඳව නියෝග පැණවීම පිණිසය.
- (c) ඔවුන්ගේ වැඩට සහ භාරකාරයන්ගේ වැඩට වැදගත්තා සියලුම ගණන්ද, ලේඛනද, වාර්තාද නිවැරදි ගතයුතු ක්‍රමය කලින් නියමකර ගන්නා පිණිසය. එහෙත් භාරකාරයන්ගේ ගණන් ලේඛන නිවැරදි යුතු ක්‍රමය මේස 25 වෙනි වගන්තියේ ප්‍රකාරයට දිස්ත්‍රික් නඩුභාරාලකින් නියමවූ නොහොත් ඒ ක්‍රමය මිස වෙන ක්‍රමයක් ව්‍යවහාර කිරීම යුතු නැත.
- (d) විහාරවලට හෝ දේවාලවලට අයිති පාඨශාලා පිළිබඳව කලමනා දේ කිරීමට විධිවිධාන කරන පිණිසය.
- (e) මේ ආඥාපණයේ නියෝග ඉටුකිරීම ගැණ වුවාවූ විද්‍යමෙන් කොටසක් ලබාගැනීමට පිණිස පලාත ඇතුළත එක එක විහාරයන් හෝ දේවාලයන් දිගයුතු ප්‍රමාණය තක්සේරුකිරීම පිණිසය.
- (f) මේ ආඥාපණයේ ප්‍රකාරයට ඔවුන්ට ලැබී තිබෙන බලපෑමක් නිසි ආකාරයට පැවැත්වීමටද ඔවුන් විසින් කටයුතුව තිබෙන දේ කිරීමටද ඕනෑම දේ සියලුම කාරණා ගැණ.

මහවස්තා
ආණ්ඩු විධි
ගැසැට් පත්‍රයේ
ප්‍රසිද්ධ කළ
සුභ 03

13. එකී ව්‍යවස්ථා ආණ්ඩු මේ ගැසැට් පත්‍රයේ ප්‍රසිද්ධ කළ
සුභය. එවිට ඒවා මීට ඇතුළත් කළාක් මෙන් භීෂ්මයට
එකඟ වලංගු බලසහිත වෙත්. තවද ඒවාට යටත්ව
ක්‍රියාකරණ සියලු දෙනාම ඒවා පිළිපදින්නට මිනිසුන්. සියලුම
උසාවිද නඩුකාරයෝද මෙහෙත්‍රාත්වරුද ඒවා නඩු මොහොත්
ලෙස සැලකිය යුතුය.

දිස්ත්‍රික්
කොමිෂන් විසින්
ලේඛන පොතක්
සාදා එහි නිසම
විශේෂයක් සමඟ
කාරණ
සටහන් කර
ගැනීම යුතුය.

14. මෙහි පහත සඳහන් වෙන කාරණ සොයා දැනගෙන
පොතක සටහන් කරමින් දිස්ත්‍රික් කොමිෂන් විසින් සුභයක්
එසේ කරණ පිණිස ඔවුන් විසින් තමන් වෙත පොතක් තබා
ගත යුතුය. (සටහන් කළ යුතු කාරණ නම්.)

- (a) පලාත ඇතුළත එක එක විභාගයේ යොදොත්
දේවාලයේ නම සහ එක පිහිටා තිබෙන තැන.
- (b) මේ ආඥාපණයේ ප්‍රකාරයට ඒ විභාගයේ හෝ
දේවාලයේ භාරකාරයාගේ නාමය.
- (c) සටහන් කරණ කාලයට ඉස්සරින්ම අවුරුදු
තුනේදී ඒ විභාගයට හෝ දේවාලයට කළ පුස්තක
වලින් අවුරුදු පතා ලැබුණ සාමාන්‍ය ආදායම.
- (d) ඒ විභාගයට හෝ දේවාලයට අයිති ප්‍රවේණි පංඟු
වලද මාරු වෙන පංඟු වලද අන්දම සහ තරමක්
වර්තමානයේ.
- (e) ඒ විභාගයට හෝ දේවාලයට අයිති අතීත ඉඩම්
බද්දට ගෙණ ගතවීදින හෝ වෙන ගැටිලිකට
ගුණවිදින හෝ එහි අන්දම සහ තරමක්
වර්තමානයේ.
- (f) විභාග කරණ කාලයේදී ඒ විභාගයට හෝ
දේවාලයට ඊට අයිති ඉඩම් වලින් ඇත්තටම අවු
රුදු පතා ලැබුණාද, වැඩිදුර නොව, බදු මුදල්
වලද එල ප්‍රයෝජනවලද වර්තමානයේ සාමාන්‍ය
ගණනය. තවද ඒ විභාගයට හෝ දේවාලයට
යම් ඉඩම් ගැණ වැඩ කිරීමට යමෙක් බැඳී සිටින
හේද ඒ වැඩ වෙනුවට, මුදල් ගණනය ගෙව
න්නට නියම කළොත්, ඒ විභාගයට හෝ දේවාල
යට ඒ ඉඩම් වලින් අවුරුදු පතා ලැබෙන ආදායමේ
සාමාන්‍ය ගණනය.
- (g) එක එක විභාගවත්තට ඉතිරි කොට තිබෙන
මිනිසුන් ඉඩමේ ප්‍රමාණය සහ මාසිකය. ඔවු
න් සමඟින් ඒවා සංඝයාට අපහසුවක් නොපැමි
ණෙන ගැටිලිකට, ආගමේ වත්පිළිවෙත් නිසි
ආකාරයට පැවැත්වීම සුළු වන්නට ගැටිලික
ටත්ය.

කොමිසාරිස්
කොමිෂන්
පත් කිරීම.

15. මේ ආඥාපණයේ පකාර දිස්ත්‍රික් කොමිෂන් විසින්
කිබෙන සුභයක් ඉහත කීවීම සඳහා ඒවාට උපකාරවීම පිණිස
සමස්ත සෑහෙන කෙනෙක් කොමිසාරිස් මෙන් පත් කිරීමට
වර්ෂ 1872 සිට 9 වෙනි ආඥාපණයේ නියම කළ බලසුළුවක්
සියල්ලට හෝ ඉන් සමී පමණක් හෝ එකී කොමිසාරිස් තැන
කෙරෙහි පැවරීමට උතුරු පළාත් සභාවට බලය තිබේ.

රජකාරිය
පැහැර දැමීම
ගැණ හෝ
හරිකට
නොකිරීම
කොමිෂන්
ප්‍රවේණිකය
ගැණ හෝ
භාරකාරයෙකු
ගේ වැඩේ
අත්හිටවන්නට
දිස්ත්‍රික්
කොමිෂන්ට බලය
තිබෙන වග.
කොමිසාරිස්
තැනට එක්
භාරකාරයා
මාරු කිරීමට
බලය තිබෙන
වග.
උපනිකමය.

16. යම් භාරකාරයෙක් තමාගේ රජකාරිය වෙනුවෙන්
සෙසින් පැහැර දැමීමට බව නොහොත් හරියට නොකරණ
බව නොහොත් ඔහුගේ දුඛවේදනය සාක්ෂි වලින් දිස්ත්‍රික්
කොමිෂන්ට පෙන්වා දුන් විට ඒ සාක්ෂි ඔවුන් විසින් නිසි ආකාර
යට ලියාගෙන එකී භාරකාරයාගේ වැඩේ අත්හිටවා එසේ
අත්හිටුව බව කොමිසාරිස් තැන වෙත වහාම රජෝර්තුකරන
ටත් එකී සාක්ෂි අර්ථයක් නිසිද. එසේ කළ විට කොමිසාරිස්
රජකාරියට එකී භාරකාරයා මාරු කරන්නටත්, 17 වෙනි
වගන්තියේ නියෝග කළ ප්‍රකාරයට ඒ වෙනුවට වෙන කෙනෙක්
පත් කරන්නටත් බලය තිබේ. එසේ මාරු කිරීම ගැණ
කොමිසාරිස් තැනගේ නියැව අනුමැතියට දෙන නොහැකි
අරෝච බේරෙන්නා වූ සිත් දවන්නේ. එසේ වී නමුත් සඳහා
කාරණයකුගේ වැඩේ අත්හිටුවන ලැබේද නොහොත් මාරු
කරණ ලැබේද අත්හිටුවන නොහොත් මාරු කරණ සෑදීම
විටම එසේ කිරීමට පලවුවෙන් ඔහුට එදිරිව සාදන දෙණ
රෝපණ පත්‍රයේ තීරණ විශේෂයෙන් පවරා තිබෙන දේවලට
උත්තර දෙන ගැටිලිකට අණ කරමින් ඔහුගේ නිදහස් කිරීම
පෙන්වා සිටීමට ඔහුට අවකාශ දෙනට නිසිද.

3 වෙනි පරිච්ඡේදය.

භාරකාරයෝ.

විහාර දේවාලවලට භාරකාරයන් තෝරගැනීම.

17. යම් විහාරයක් හෝ දේවාලයක් මෙම වගන්තියට යටත් නැති හැටියට නිදහස් නොකර තිබෙනම් එහි එක එක විහාරයකට හෝ දේවාලයකට එක්කෙණේකුට අඩු නොවන නොහොත් තුන්දෙනෙකුට වැඩිනොවන ගණනක් බැගින් භාරකාරයෝ සිටිය යුතුය. එකී භාරකාරයා හෝ භාරකාරයන් එකී විහාරය හෝ දේවාලය පිහිටා තිබෙන අතුරු පලාතේ පදිංචිවූ කැමැත්ත දෙන අයවලුන්ගෙන් වැඩි දෙනා විසින් ඒ පිණිසම දිස්ත්‍රික් කොමිෂිය විසින් පවත්වන ලද සභා රැස්වීමකදී අවුරුදු තුණක කාලයකට තෝරගත යුතුය. තවද එකී භාරකාරයා හෙවත් භාරකාරයෝ නැවත තෝරගැනීමට යෝග්‍යවූ අය වෙත්.

එකී එක එක භාරකාරයා විසින් දිස්ත්‍රික් කොමිෂිය නියම කරණ ඇප දෙනට ප්‍රතිඵල ලබන්ටද ඕනෑය.

එසේව නමුත් 8 වෙනි වගන්තියේ විසතරකල යෝග්‍ය කම් නැත්තාවූ කෙනෙක් තෝරගැනු ලැබීමටත් භාරකාරයෙකුගේ රජකාරිය කිරීමටත් සුදුසුසෙක් නොවන් නේය.

ලපනියමය.

එහෙත් දේවාලයක ප්‍රධාන ගිණි නිලධාරියා මේ දක්වා දරු බස්නායක නිලමේ යන නම මින් මත්තටත් දරණවා ඇත. දැන් ඒ නිලය දරණ බස්නායක නිලමේ මේ ආඥ පණතේ කාරණ සඳහා දේවාලයේ භාරකාරයෙක් හැටියට ක්‍රියාකරන්ට සුදුසු සක්වාත් හැර මහු නිලය අත්හැර අහස් වෙනකල් නොහොත් අහස්වුනොත් මිස නැත්නම් එක්කෝ 16 වෙනි වගන්තියේ ප්‍රකාරයට රජකාරිය කලකට අත්හිට වන්ට නොහොත් නිලයෙන් අහස්කරන්ට යෙදුනොත් මිස නැත්නම් භාරකාරයා හැටියට නොකඩව ක්‍රියාකරන්ට ඕනෑය. යම්දේවාලයක බස්නායක නිලමේකෙණක් මැරුණ විට, නිලයෙන් මාරුකරන්ට යෙදුන විට, නිලයෙන් අහස්වුන විට නොහොත් කලකට රජකාරිය නවත්වන්ට යෙදුන විට ඒ දේවාලයට බස්නායක නිලමේකෙණක් තෝරගන්නේ ඒ දේවාලය තිබෙන පලාතේ දිස්ත්‍රික් කොමිෂියේ සාමාජිකයන් අතුරෙන් වැඩිදෙනා විසින්ය. ඒ දේවාලය පිහිටා තිබෙන ආදායම් පලාතේ නිල දරණ බුඩානම්කාරවූ රටේ මහත්වරුන් හා කෝරලලාභෙන්ද ඒ ආදායම් පලාතේ පිහිටා තිබෙන දේවාලවල බස්නායක නිලමේවරුන්ගෙන්ද යුක්තවූ ඒ පිණිසම පැවැත්වියයුතු සභා රැස්වීමකදීය. ඒ දේවාලය තිබෙන්නේ මහනුවර ආදායම් පලාත ඇතුළත නම් එබඳු සභා රැස්වීමකදී දියවඩන නිලමේවත් කලපතාව නියා සිටීමට යුතුකම් තිබේ.

ලපනියමය.

තවද මේ ආඥපණතේ කාරණ සඳහා දලද මාලිගාවේ භාරකාරයාට පලමු ලෙස දියවඩන නිලමේ යන නාමය ව්‍යවහාර වේ. දැන් ඒ නිලය හා නාමය දරණ අය මේ ආඥපණතේ කාරණ සඳහා දලද මාලිගාවේ භාරකාරයා හැටියට පලමු ලෙස ක්‍රියාකරන්නේය, නොහොත් 16 වෙනි වගන්තියේ ප්‍රකාරයට රජකාරිය කලකට අත්හිටවනකල්, අත් හිටවීමෙන් මිස නැත්නම් එක්කෝ නිලයෙන් මාරුකරණ කල්, මාරුකලොත් මිස නැත්නම් එහි භාරකාරයා හැටියටම රජකාරිය පලමුලෙස කරන්නේය. මරණයෙන් හෝ කලකට අත්හිටවීමෙන් හෝ මාරුකිරීමෙන් හෝ දියවඩන නිලමේගේ නිලය පුරප්පාඩු වුන විටකදී මහනුවර දිසාවේ සහ පලාතේ දිස්ත්‍රික් කොමිෂිවල සාමාජිකයන් අතුරෙන් වැඩිදෙනා විසින් මහනුවර ආදායම් පලාතේ නිලදරණ බුඩානම්කාරවූ රටේ මහත්වරු සහ එබඳු ආදායම් පලාතේ ඇතුළත පිහිටා තිබෙන දේවාලවල බස්නායක නිලමේවරුද දියව එ පිණිසම පැවැත්වියයුතු සභා රැස්වීමකදී එකී පුරප්පාඩුවට පත්වීමට යෙදුනොත් තෝරගන්ට ඕනෑය.

රජකාරි සම්බන්ධ වූ 1870 වූ ආඥපණත යටතේ ගෙව්න යුතු මදල් භාරකාරයින්ට ගෙවන්ට ඕනෑ බව. දලද මාලිගාව ඒ ආඥපණතට අයිති විහාරයක් හෝ දේවාලයක් බව.

18 “රජකාරිය මනිනවූ 1870 වේ ආඥපණතේ” නියෝග යටතේ විහාර දේවාල ගම් ගුණනිවේදන කෙණෙක් කරන්ට ඕනෑ වැඩ රජකාරිය වෙනුවට දැන් ගෙවන නොහොත් මිනමත්තෙහි ගෙවන්ට නියමවෙන යම් මුදල් ගණනක් ඇද්ද එය මේ ආඥපණත වල ගැටීමට පැමිණෙන කාලයෙහි සිට ඒ විහාරයේ නොහොත් දේවාලයේ භාරකාරයාට ලැබෙන්නට නිසිවූ ගෙවියයුතුවූ ගණනක්ය. දලද මාලිගාව, ඒ ආඥපණතේ කොසිගැටි කියා තිබුනත්, “රජකාරි සම්බන්ධ වූ 1870 වේ ආඥපණතේ” කාරණ සඳහා විහාරයක් හෝ දේවාලයක් කොට සැලකිය යුතුයි.

විභාගයක් දුන් දේවාලයක් වෙහෙරයක් කළ කොන්ත්‍රාත් භාරකාරයා විසින් බලෙන් ඉන්ද්‍රියවන්දනා ගෙවියයුතු මුදල් අයකරන්නටත් ඔහු බව.

19. මේ ආඥාපණ්ණාසක වලංගුවීමට පැමිණෙන දිනට මුත් තෙත් යම් විභාගයක් හෝ දේවාලයක් වෙනුවෙන් නොහොත් ඒ ගැණ සිටින කෙනෙක් වෙනුවෙන් කළ සියලුම කොන්ත්‍රාත් ඒ කොන්ත්‍රාත් නිසා නඩුකිසන්ට තිබෙන සියලුම සුභකම්ද තමා නොහොත් තමන් හා සමගම කොන්ත්‍රාත්කුව කලාක් මෙන් භාරකාරයා නොහොත් භාරකාරයන් විසින් පුළුවන් පමණ දුරට මේ ආඥාපණ්ණාසකයට ඉන්ද්‍රියවන්දනා ගැනීම. එකී දිනදී යම් විභාගයකට ගොස් දේවාලයකට නොහොත් ඒ වෙනුවෙන් සිටින කෙනෙකුට මුදලක් නියම සිටින සෑම දෙනම ඒවා එකී භාරකාරයාට නොහොත් භාරකාරයන්ට ගෙවිය යුතුය. ඕනෑ නම් නඩු කිසා අයකිවීමට භාරකාරයාට නොහොත් භාරකාරයන්ට මෙයින් බලය දෙනු ලැබේ. මේ ආඥාපණ්ණාසකයට ගොස් භාරකාරයන්ට ලැබුන එක්කෝ ඔවුන් විසින් අයකළ සියලුම මුදල් මෙහි 20 වෙනි වගන්තියේ නියම කළ අන්දමට පහ කාරණා වලට එකී භාරකාරයන් විසින් තබාගෙන විසදුම් කළ යුතුය.

සියලුම වස්තුවල නිකුත් වූ දේවල් සහ සියලුම පුස්තක භාරකාරයාට පැවරිය යුතු වන.

20. යම් විභාගයකට ගොස් දේවාලයකට අයිතිවූ එක්කෝ යම් කිසි අන්දමකින් වැදගත් නොවූ එක්කෝ එකී වැඩට කැප කරණ ලද්දකු සියලුම වස්තුවල නිකුත් වූ දේද එකී සියලුම ඵල ප්‍රයෝජන සහ බදු මිලද යම්කිසි මහණන් සාන්සේ කෙනෙකුට අනුත් හා සහභාගිකමක් තැබූව තත්වයට ප්‍රයෝජන විදීම පිණිස කළ සුදගලිය පුස්තක නොවන්නාවූ, එකී විභාගයට නොහොත් දේවාලයට වැඩසඳහා කළ සියලු පුස්තක එකී විභාගයේ හෝ දේවාලයේ භාරකාරයන්ට භාග වෙන්වේ. එහෙත් ඒ භාරය, එකී නිකුත් දෙනකට වැදගත් නොවූ බදුවලටද වෙනත් අන්දමේ ගුණවිදීම වලටද ඒ ගැණ අයකළ සුභ ගෙවීම් වලටද ඇප ලකස් ආදී නියමට යටත් වූ භාරයන්ය. එකී ඵල ප්‍රයෝජන හා බදු මිලද පුස්තක වලද එකී භාරකාරයන් විසින් මෙහි පහත දක්වන කාරණා වලට මිස වෙන කාරණාවකට නොගත යුතුය :-

භාරය නිකුත් අරමුදල මොන කාරණාවලට විසදුම් කළ යුතුද යන වග

විභාගයේ හෝ දේවාලයේ නිසි භාවයට අලුත් වැඩසා කොට ඊට නිසි බදු සපයා තිබීමත් ඊට අයිති පාරවල් සහ වෙනත් කිලි ආරක්‍ෂා කිරීමත්ය.

සාකච්ඡා සහ සේවක නිලධාරීන් රක්‍ෂා කිරීම.

ආගමේ වත්පිළිවෙත් සහ සිරිත් පැවැත්වීම.

සිලපනාභ්‍රා ඉගෙනීමට ආධාර ලපකාර කිරීම.

විදිපුත්වල පකාර කිරීම සහ සාකච්ඡා ආගන්තුක සත්කාර කිරීම.

අලංක භාවිතයට ගෙවීම.

මේ ආඥාපණ්ණාසකයේ ඔහුකරණ කාරණා ඉගෙනීමට වූයා වූ විසදුම් ගෙවීම.

භාරකාරයන් විසින් සම්පූර්ණ විස්තර ඇති අතර වැග ලේඛන හා සිත යුතු වන.

- (a) විභාගයේ හෝ දේවාලයේ නිසි භාවයට අලුත් වැඩසා කොට එකී නිසිය යුතු බදු සපයා තැබීමත් ඊට අයිති පාරවල් සහ ගොඩනැගිලි ආරක්‍ෂා කිරීමත්ය.
- (b) එකී විභාගයට හෝ දේවාලයට අයිති සාකච්ඡා සහ එකී සේවකවරුන් නිලධාරීන් රක්‍ෂා කිරීමය.
- (c) එකී විභාගයේ හෝ දේවාලයේ එක්කෝ ඒ ඵලදා එක්කෝ ඒ සම්බන්ධව ආගමේ වත්පිළිවෙත් සහ සිරිත් මින් ඉගෙන පවත්වාගැනීමට අවශ්‍ය ආකාරයට කිසි අන්දමට පැවැත්වීමය.
- (d) සිලප ගැන ඉගෙනීමට ආධාර ලපකාර කිරීමය.
- (e) දේවාලයක නම් විදිපුත්වලට ලපකාර කිරීමය; විභාගයක නම් සාකච්ඡා සහ වෙනත් අයට සිරිත් වූ ආගන්තුක සත්කාර කිරීමය.
- (f) 36 වෙනි නොහොත් 37 වෙනි වගන්ති යටතේ අලංක භාවිතයට ගෙවීම.
- (g) මේ ආඥාපණ්ණාසකයේ නියෝග පිළිපැදීම සඳහා වූ නොවූ විසදුම්වලින් යම් කොටසක් ගෙවිය යුතුයක් ද සුක්කොමිවිය විසින් නියම කරණු ලැබූ ඒ කොටස ගෙවීමය.

21. භාරකාරයන් විසින් සම්පූර්ණ විස්තර ඇති ගණන් ලේඛන තිබාගැනීම යුතුව තිබේ නම් :-

- (a) විභාගයට හෝ දේවාලයට කළ පුස්තක ගැණන් ඊට අයිති වස්තුවල නිකුත් දෙන තමන්ට ලැබුන බදු මිල හා ඵල ප්‍රයෝජන ගැණන්ය. තවද,
- b) 20 වෙනි වගන්තියේ නියම කළ කාරණාවලට තමන් විසින් කලාවූ විසදුම් පැවරේ.

භමාසයකට වරක් ගණන් සාදා දිස්ත්‍රික් නඩුශාලාවට ඇරිය යුතුය. දිස්ත්‍රික් නඩු ශාලාව විසින් එසේ එවන ගණන් පරික්ෂාකොට ඕනෑකමක් තිබෙනම් ගණන් සැබෑබව පෙන්වන්නට කියා භාරකාරයින්ගෙන් ඉල්ලාපිවිය යුතුවන.

22. භමාසයකට වරක් එකී ගණන් සාදා භමාසය ගෙවුන තැන් පටන් කීපදිනක් ඇතුළත භාරකාරයන් විසින් ඒවා “සැබෑය” “හරිය” කියා එහි පහත සහතිකකොට ලියා අත්සන්වනවා ඉතා ලංවු දිසත්‍රික් නඩුශාලාවට ඇරිය යුතුය. දිසත්‍රික් නඩුකාරවැන විසින් සුදුසුසසි කල්පනාවෙහි කෙණේක් ඒවා පරික්ෂාකොට බලා ශුඛකිරීම පිණිස පත්කල යුතුය. තවද එකී ගණන් පරික්ෂාකරන විසින් නඩුකාරවැන නියමකරණ ප්‍රතිඵලයන් ලැබිය යුතුයි.

ගණන් පරික්ෂකවැනට වෛචර්යකාල සහ වෙනත් ලියවිලි පෙන්වනලෙස ඉල්ලාපිවින්නට සහතිකයක් කරනට කියා අණකරන්නට, පුළුවන වන.

23. ඉහතකී ප්‍රකාරයට පත්කල ගණන් පරික්ෂකවැනට ඕනෑකම කියා කලපනාවෙහි සියලුම පොත්, ඔප්පු කොන්ත්‍රාත්, ගණන්, වෛචර්ය කඩදාසි සහ මේවා සහ වෙනත් ලියවිලි ගෙණැවිත් පෙන්නවාසිවින්නට ඕනෑකම කියා ලියා දන්වන්නට පුළුවන. තවද ඒවා නමාවෙහි තිබෙන ගණ ඉන්න කෙණේක්, තොහොත් ඒ ගැණ වගකින්නට බැඳී සිටින කෙණේක්, එසේ ගණන් පරික්ෂාකොටබලා ශුඛකරණ විට, තොහොත් කල්දවු දිනකට, ඇවිත් පෙණිසවින හැටියටත් ඒ ගැණ සහතිකයක් කොට අත්සන්කරණ හැටියටත් අණකරන්නට පුළුවන.

ඔප්පු කඩදාසි ආදිය පෙන්වා සිටින්නට බැරිය කීමට එක්කෝ බොරුවට සහතිකයක් කිරීමට දඩුවම්.

24. යම් කෙණේක් එබඳු පොත්, ඔප්පු, කොන්ත්‍රාත්, ගණන්, වෛචර්ය කඩදාසි, ලියවිලි හෝ වෙනත් කඩදාසි පෙන්නවා තොහොත් අනපසු කලොත් එක්කෝ පෙන්නවා සිටින්නට බැරියකිවෙත් එක්කෝ එබඳු සහතිකයක් තොකර හෝ ඊට අත්සන්තොකර අනපසුකලොත් එක්කෝ සහතිකයක් කරන්නට තොහොත් අත්සන් කරන්නට බැරිය කිවෙත් ඒ අය වරදකාරයෝය. තවද ඔහු එසේ අනපසු කරණ තොහොත් බැරිය කියන එක එක වතාවට රුපියල් පණහකට වැඩි නොවන දඩයකටද, එක වරක් වරදකාරයා වුනාසිත් පසු ඒ වරද පලමුලෙසම කරමින් සිටින එක එක දවසට රුපියල් දහය බැගින් වැඩිදුර දඩයකටද යටත් වෙන්නට ඕනෑය. තවද එබඳු කෙනෙක් කැමැත්තෙන්ම බොරු සහතිකයක් කලොත් එක්කෝ ඊට අත්සන්කලොත් ලංකා විපයේ දණ්ඩනීති සංග්‍රහයේ 190 වෙනි වගන්තියේ ප්‍රකාර යට ඔහුට එදිරිව භවුගන්නට යෙදේ.

ගණන් පරික්ෂක වැන විසින් දිස්ත්‍රික් කොමිෂියටද දිස්ත්‍රික් නඩුශාලාවටද රපෝර්තුකල යුතු වන.

25. ගණන් පරික්ෂකවැන විසින් ගණන්බලා පරික්ෂාකලා සිත් පසු රපෝර්තුවක් ලියා තමා ඉදිරියේ කලාවු සහ අන් සන් කලාවු යම් සහතිකපත්‍ර තිබෙනම් ඒ සියල්ලත් සමග එකී පලාතේ දිසත්‍රික් කොමිෂියටද එකී රපෝර්තුවේ දෙවෙනි පිටපතක් දිසත්‍රික් නඩුශාලාවටද ඇරිය යුතුය. එවිට නඩු භාරවැනට සුදුසුස කියා කලපනාවෙහි ආඥාවක් දෙන්නට පුළුවන. තවද එකී නඩුකාරවැනට තමාගේ බලමණ්ඩලය ඇතුළත තිබෙන විහාරවල හෝ දේවාලවල සියලුම භාරකාරයන් විසින් ගණන්තැබියයුතු විධිය නියමකිරීමට බලය තිබේ.

ආදායම හරි ගණනක් හුදුන්තොත් දිස්ත්‍රික් කොමිෂිය විසින් ප්‍රසිද්ධ විභාගයක් කොට, ඕනෑනම් විශ්වාස ගබ්ගස ගැණ භාරකාරයන් ගැණ සැක කිරීමට සෑහෙණ කාරණ තිබෙනවිට ඔවුන්ට එදිරිව නඩුකිසන්නට සැලැස්විය යුතුවන.

26. 21 වෙනි වගන්තියෙන් ඕනෑකර තිබෙන හැටියට එලප්‍රයෝජන බදුමල පුජා සහ මේවාගැණ හරි ගණනක් හුදුන්තොත් ඒ කාරණයගැණ දිස්ත්‍රික් කොමිෂිය විසින් සෑහෙණ කියා හිතෙන ප්‍රසිද්ධ විභාගයක්කොට, ඕනෑනම්, යම්කිසි භාරකාරයෙක් විශ්වාසගබ්ගස කලේදෝහෝසි සැක කිරීමට සෑහෙණ කරුණු පෙණෙන විට, ඔහුට විරුධිව නඩු කියනලෙස අණකල යුතුය.

විහාර දෙවාල වලට අසීරු ඉඩම බදුදීමට භාරකාරයින්ට තිබෙන බලය.

27. දිස්ත්‍රික් කොමිෂියේ අවසරය ඇතුව තවද සෑහෙණ කියා ඒ කොමිෂිය කලපනාකරණ දේදකටද එසේ කලපනා කරණ නියමවලටද යටත්කොට භාරකාරයන්ට මේ ආඥ පණතේ නියෝගවල ප්‍රකාරයට තමන්ට පවරදී තිබෙන ස්වල්ප ඉඩමකඩම හෝ එසින් යම් කිසිවක් පණහට වැඩි නොවන අවුරුදු ගණනකට කලින්කලට හෝ යම් කිසි කලක බදුදෙන්නට පුළුවන. එහෙත් බදුදෙන්නේ එකී කොමිෂියේ කලපනාවේ හැටියට ප්‍රවේණපංගුකාරයින්ගේ ප්‍රයෝජනය පිණිස ඉතිරිකරණ වතු සහ හේන් බිම් අත්ඇරෙද්දිය. මේ වගන්තියෙන් ඕනෑකරණ දිස්ත්‍රික් කොමිෂියේ අවසරය සෑම විටම ලියවිලිකින් දෙන්නට ඕනෑවාත් ඇර ඒ කොමිෂියේ ප්‍රධානවැනගේ අත්සනින් සහතිකකොට යැවෙන්නට ඕනෑය.

ලපයියවිග.

තවද යම්කිසි භාරකාරයෙක් දිස්ත්‍රික් කොමිෂියේ කැමැත්ත ඇතුව අවුරුදු විස්සට වැඩි කාලයකට යම් ඉඩමක් බදු දෙන්නට කැමති විටකදී ඒ ඉඩම පිහිටා තිබෙන පළාතේ දිස්ත්‍රික් නඩුකාරවැනගෙන් අවසරයක් ඒ පිණිසම පලමු කොට ලබාගෙන තිබෙන්නට ඕනෑය.

යම් විහාරයකට හෝ දේවාලයකට භාරකාරයන් පත්වී නැත්නම් එහි අධිකාරිතැන විසින් දිස්ත්‍රික් කොමිෂියේ අවසරය ලියවිල්ලක් පිට ලබාගෙන මිස නැත් නම් එකී විහාරයට හෝ දේවාලයට අයිති කිසියම් ඉඩමක් බද්දට නොදිය යුතුයි. තවද බදු කාලය අවුරුදු විස්සට වැඩිවුව විට භාරකාරයන් විසින් දෙන බද්දක්ගැණ තියමටු ලෙස එකී ඉඩම තිබෙන පළාතේ දිස්ත්‍රික් නඩුකාරයාගේ අවසරයක් ඕනෑය.

අධිකාරිතැන විසින් භාරකාරයාට සහ දිස්ත්‍රික් කොමිෂියේ ප්‍රධානතැනට යම් යම් කාරණා දැනුම්දෙන්නට ඕනෑ බව.

28. (1) යම් විහාරයකට හෝ දේවාලයකට කරණ පුද පූජාවලින් අවුරුදුපතා ලැබෙන ආදායම ගැණද (2) ඒ විහාරයට හෝ දේවාලයට අයිති ප්‍රවේණිපඟු මාරුවේන පංඟු සහ වෙනත් ඉඩමවල අත්දම ප්‍රමාණය සහ වටිනාකම ගැණද (3) යම් කිසි නිමිතමක් කරණකොටගෙන ඒ විහාරයකට හෝ දේවාලයකට අයිති නොහොත් ඒ විහාරයක හෝ දේවාලයක භුක්තියේ තිබෙන සෑම ඉඩමවල එක එක ඉඩමෙන් මාස්පතා, නොහොත් අවුරුදුපතා ලැබෙන බදු මුදලේ ආදායම්වල සහ ලාභප්‍රයෝජනවල වටිනාකම ගැණද දන්නාපු සියලුම කාරණා දැනගන්නට ඕනෑකල විට කදී විහාරයේ නොහොත් දේවාලයේ භාරකාරයන්ට සහ දිස්ත්‍රික් කොමිෂියේ ප්‍රධානතැනට දැනුම්දීම අධිකාරිතැනගේ යුතුකමය.

වැරදි කාරණා දැන්වීමට නොහොත් භාරකාරයාට බාධාකිරීමට දඬුවම.

29. යම් අධිකාරිකෙණෙක් මේ ලඟම ඉහළින් තිබෙන වගන්තියේ ගැටියට දන්වන්නට ඕනෑ කාරණාවක් සැඟහන කරණවක් නැතුව දිස්ත්‍රික් කොමිෂියේ ප්‍රධාන තැනට හෝ විහාරයක නොහොත් දේවාලයක භාරකාරයන්ට නොදන්නවුවහොත් එක්කෝ ඒ ගැණ එකී ප්‍රධානතැනට හෝ භාරකාරයන්ට බොරු කාරණා ඕනෑවාටම දැන්වුවහොත් එක්කෝ මේ අයුරුගෙන් තීරණයවල ප්‍රකාරයට භාරකාරයන්ට ලැබී තිබෙන දෙයක් අත්හැර භුක්තියින්දෙත් එක්කෝ ග්‍රන්ථාරිය කරණ අතර භාරකාරයෙකුට ඕනෑවාටම බාධාකලොත් එක්කෝ බාධාකෙරෙහිවෙත් ඔහු වරදක් කල කෙණෙක්ය. ඒ වරද මස්පවුන විට රුපියල් පන්සියයකට වැඩිනොවන්නාඩු දඩයකට යටත්වෙන්නට ඕනෑය.

භාරකාරයන් විසින්ද, ඔවුන්ට එදිරිවද, නඩු කිව අවසර තිබේ. එසහත් භාරකාරයන් තමන්ගේම අතින් විසඳීම ගෙවීමට බැඳීවන්නෝ නොවෙති.

30. භාරකාරයන්ට මේ ආයුරුගෙන් ප්‍රකාරයට භාරපෑ තිබෙන යම් ඉඩම කඩම් ආදියක් නැවත ලබාගැණීම ඒණස හෝ ඒවා නැවත භුක්තියේ පිණිස හෝ මේ ආයුරුගෙන් අදහස් ඉහකිරීම සඳහා ඕනෑකරන්නාඩු වෙනසමකාරණයක් පිණිස හෝ "[අසවල්] විහාරයේ නොහොත් දේවාලයේ භාරකාරයෝය" කියා නම සඳහන්කොට ඒ නමින් හා වාස ගමින් නඩුකියන්නට එක් භාරකාරයන්ට අවසර තිබේ. තවද එම නාමයෙන් සහ වාසගමින් ඔවුන්ට එදිරිව යමෙකු විසින් නඩුකියතොත් ඊට යටත්වෙන්නට ඕනෑය. එහෙත් මේ ආයුරුගෙන් ප්‍රකාරයට ඔවුන්ට ලැබී තිබෙන බදුපුවන්නකන්ස ඔවුන් විසින් අවංකව කලාව යම් යුදාවක් ගැණ තමන්ගේම අතින් විසඳීම ගෙවීමට බැඳී නැත.

4 වෙනි පරිච්ඡේදය.
සාමාන්‍ය කාරණා.

කොමිෂි විසින් වැඩිදෙනාගේ කැමැත්ත දීමේ හැකියාව ප්‍රශ්න විසඳිය යුතුය. මතත්වැනියෙන් වරක් කැමැත්ත දීමට බලය සහාපති ඇතට තිබෙන්නට ඕනෑබව.

31. දිස්ත්‍රික් කොමිෂියක් විසින් කිරීමට මේ ආයුරුගෙන් හෝ බලය ලැබී තිබෙන නොහොත් ඕනෑකර තිබෙන සියලුම ක්‍රියාවල් කොයිඅන්දමේ ක්‍රියාවල් විනමුත් නිසිකාරයට රැස්කරණලද සහාපති දී ඉදිරිපිට සිටින මැමිබර්වරුන් අතුරෙන් වැඩිදෙනා විසින් නිශ්චයකොට කලයුතුය. එහෙත් යම් ප්‍රශ්නයක්ගැණ ඉදිරිපිට සිටින මැමිබර්වරුන්ගේ කැමැත්ත දීම සම්බන්ධ වෙදී තිබෙන විට සහාපතිතැනට මැමිබර්කෙණෙක් සේ තමාගේ කැමැත්ත දීම ඇර නව වාරයක් කැමැත්ත දිය හැකිය.

32. කොමිෂියේ යම් මැමිබර් කෙණෙක් පිරිපිටම සහාපාරතුණකට නොපැමිණිවිට ඒ කාරණය සේතුකොටගෙන මහුගේ තීලයෙන් මහු අහක්විය යුතුය. එහෙත් කොමිෂියෙහි නොද සැඟහන කාරණා පෙන්වා සිටිය විටකදී මහු නිලලත් අවශ්‍ය කාලයටත් නැවතත් පත්කිරීමට කොමිෂියට බලය තිබේ.

උපසිංහය.

එසේවිනමත් භාරකාරයෙක් හොඳ සෑහෙණිකාරණ දිස්
ත්‍රික් කොමිටියට පෙන්වාදීමට විටකදී ඔහු වැඩෙන් අත්
ඇරෙන්ට අවසරදීමට ඒ කොමිටියට බලයකිබේ, තවද දිස්
ත්‍රික් කොමිටියේ මැණිබර්කොණකුට මැණිබර්කමෙන් අත්
ඇරෙන්ට බලය තිබේ.

භාරකාරයා විසින් රජකාරිය නොකිරීම.

33. යම් භාරකාරයෙක් නිලය පිළිගත්තාසිත් පසු ඊට
අයිති රජකාරියක් නොකර ඔහු වැඩටම පැහැරදැරියොත්
ඒ අප වරදක්කල කෙණේක්ක, ඒ වරද මජ්ඣන විට රුපි
යල සියයකට වැඩිනොවන දඩයක් ගෙවීමට හෝ තුන්
මාසයකට වැඩි නොවන කාලයක් බරපතල වැඩ හැකුව හීර
අඩසයියේ සිටීමට හෝ යටත්වෙන්ට ඕනෑය.

භාරකාරයෙකුගේ නිලය පුරප්පාඩු වුනොත් ඒ වෙනුවට කෙණේක්ක හෝ රාගෙණ පත්කල සුභව ග

34. භාරකාරයෙක් කොට නොහොත් දිස්ත්‍රික් කොමිටියක
මැණිබර් කෙණේක් කොට තෝරනත් කෙණේක් ඒ තනතුර
පිළිගන්ට බැරිය කීවොත් එක්කෝ මනාපයෙන්ම අත්ඇරු
ණෙන් එක්කෝ නැසීගියොත් එක්කෝ ලංකාවියයෙන් පිට
ගියොත් එක්කෝ වසතු නඩගතිය ලැබූ නොහොත් නය
ගෙවන්ට බැර කෙණේක් වුනොත් එක්කෝ ශාරීරික දුච්ච
කමක් හෝ මානසික දුච්චකමක් හෝ රෝගාතුරකමක්
නිසා නිලය රජකරිය කරන්ට බැරව සිටිනොත් එක්කෝ
මේ ආඥපණ්තෙන් ඕනෑකර තිබෙන හැටියට යෝග්‍යකම්
නැසුවොත් එබදු භාරකාරයෙක් වෙනුවට නොහොත්
16 වෙනි වගන්තියේ ප්‍රකාරයට මාරුකරණලද්දවු භාරකාර
යෙක් වෙනුවට වෙන භාරකාරයෙක් 17 වෙනි වගන්තියේ
නියෝගකර තිබෙන අන්දමට වහාම හෝරගතවුනු, තවද
මෙහි කී මැණිබර් වෙනුවට දිස්ත්‍රික් කොමිටියක උලු වෙහි
වාරයේ මැණිබර්වරුන් තෝරගැනීම පිණිස මේ ආඥපණ්
තේ තිබෙන නියෝගවලට එකඟව, වෙන මැණිබර් කොටක්
තෝරනන්ට දිස්ත්‍රික් කොමිටිය විසින් සැලැස්විය යුතුය.

කොමිටියේ මැණිබර් කෙණේක්කගේ නිලය - රජපාඩු වුනොත් ඒ වෙනුවට කෙණේක්ක පත්කරවන්ට ඕනෑවග.

උපසිංහය.

එසේවිනමත් භාරකාරයෙක් තනතුර පිළිගන්ට බැරිය කී
විටකදී හෝ මාරුණ විටකදී හෝ ශාරීරිකයන් නොහොත්
ඥානගතියේ ගීතනාවය නිසා ඔහුට වැඩකරන්ට බැරවුන
විටකදී හෝ යෝග්‍යකම් නැති විටකදී හෝ ඔහු කැමැත්
තෙන්ම අත්ඇරුණ විටකදී හෝ වසතුහඩගතිය ලැබූ විටකදී
නොහොත් නයගෙවන්ට බැර විටකදී හෝ ඔහු ලංකාවිය
යෙන් පිට ගිය විටකදී හෝ වැඩේ අත්හිටෙවු විටකදී හෝ
මාරුකල විටකදී හෝ එකී භාරකාරයා වෙනුවට කෙණේක්
තෝරනන්ටකල ඒ තනතුරේ වැඩකිරීම පිරිසිස පිකකලකට
පවතින පිළිවෙලක් යොදගන්ට දිස්ත්‍රික් කොමිටියට බලය
තිබේ. තවද භාරකාරයෙක්ගේ ක්‍රියාකිරීම පිණිස පිකකල
කට පත්කරන්ට යෙදුන අයට මේ ආඥපණ්ත යටතේ හෝර
ගත් භාරකාරයෙකුට තිබෙන සියලුම බලයුඵවන්කම් තිබේ
තවත් ඇර ඔහු විසින් කටයුතු සියලුම රජකාරිද කලයුතුය.

වැඩේ අත්හිටවන ලැබූ නොහොත් මාරුකරණ ලැබූ භාරකාරයෙකු ගෙන් දේපල නැවත ලබා ගැනීමට බලය.

35. යම් විටක මේ ආඥපණ්තේ නියෝගවල ප්‍රකාරයට
වැඩේ අත්හිටවනුලැබූ නොහොත් මාරුකරණලැබූ යම් විභා
රයක හෝ දේවාලයක භාරකාරයෙක් යම් විභාරයකට හෝ
දේවාලයකට අයිති වංචලදේපල හෝ නිකුල දේපල භාර
කාරයෙක් සේ නමා විසින්ම නොහොත් තමා වෙනුවෙන් අත්
කොණ්කු විසින් අත්අඩංගුවේ පවත්වමින් එක්කෝ හති
විදිමින් එකී විභාරයට හෝ දේවාලයට එවකට පත්ව සිටින
භාරකාරයන්ට හෝ දිස්ත්‍රික් කොමිටිය විසින් ඒ ගැණ බලයදී
විකකලකට පත්කල කෙණේක්කට හෝ එකී දේපල භාරකොදී
පැහැරදැරියොත් එක්කෝ භාරදෙන්ට බැරිය කීවොත් එකී
භාරකාරයන්ට හෝ දිස්ත්‍රික් කොමිටියට හෝ ඒ කොමිටිය
විසින් විකකලකට බලයදුන් අයට හෝ එකී භාරකාරයා
විසින් දේපල එකී භාරකාරයන්ට හෝ දිස්ත්‍රික් කොමිටියට
හෝ ඒ කොමිටිය විසින් විකකලකට බලයදුන් අයට හෝ භාර
දෙන හැටියට අණකරමින් වරන්තුවක් දෙනලෙස දිස්ත්‍රික්
නඩුකාරතැනගෙන් ඉල්ලා සිටින්නට බලය තිබේ. ඒ නඩුකාර
තැන විසින් පිස්කාල්තැනට හෝ බැප්පු පිස්කාල්තැනට වර
න්තුව ඇරලා ඒ නඩුකාරතැනගේම නඩුහිත්දවක් ඉහට
කරණ පණිස වරන්තුවක් ඇති කල්හි කරන්තාක් මෙන්
එකී ඉල්ලීමේ හැටියට දේපල භාරදෙන්ට බලය තිබේ.
එසේ කරණ පිණිස එකී ඉල්ලුම්පත්‍රය හා සමඟ වැඩේ අත්හිට
විටට හෝ මාරුකිරීමට කලාවූ දිස්ත්‍රික් කොමිටියේ ප්‍රධාන
තැනගේ අත්සන් ඇති නිසආකාර සහතිකකල අඤුවක්
තිබෙන්ට ඕනෑය. ඒසේ දෙනලද ඉල්ලුම්පත්‍රය එකී ආඥා
සදහන්වූ භාරණ බැලුපාරටම සැබෑගැණීමට සාක්‍ෂියක්වූත්
ඇර ඉහතකී ලෙස ක්‍රියාකිරීමට නඩුකාරතැනට සෑහෙණ
බලකඩදසියක් වේ.